

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
НАЦИОНАЛЕН ОСИГУРИТЕЛЕН ИНСТИТУТ

Изх. № 1030-40-1051 №1

Дата 16.04.2018

ДО
Г-Н ХАСАН АДЕМОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯТА ПО
ТРУДА, СОЦИАЛНАТА И
ДЕМОГРАФСКАТА ПОЛИТИКА
ПРИ 44-ТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

ГР. СОФИЯ, П.К. 1169
ПЛ. "КНЯЗ АЛЕКСАНДЪР I" № 1

На Ваш изх. № КТСП-853-08-7/11.04.2018 г.

ОТНОСНО: Проект на Закон за изменение и допълнение на Кодекса на труда, № 854-01-20, внесен от Светлана Ангелова Найденова и група народни представители на 05.04.2018 г.

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН АДЕМОВ,

Във връзка с представения проект на Закон за изменение и допълнение на Кодекса на труда (ЗИДКТ), получен в Националния осигурителен институт с вх. № 1030-40-1051/11.04.2018 г., изразяваме следното становище:

С § 1 от внесеня проект на ЗИДКТ се предлага изменение в чл. 114а, ал. 4 от Кодекса на труда относно продължителността на работното време по трудовия договор за краткотрайна сезонна селскостопанска работа, като същата да бъде или 4 часа или 8 часа. Съгласно мотивите на вносителите с промяната, освен че ще се осигури гъвкавост при прилагането на този вид трудови договори, ще се гарантира съответствие между реално отработеното време и дължимите трудови възнаграждения и осигурителни вноски, както и ще се създаде и възможност за максимална мобилност на големи групи работници между различни работодатели.

Макар предложената промяна да не е пряко свързана с нормативно установената компетентност на НОИ по управление на държавното обществено осигуряване, считаме че с оглед гарантиране на осигурителните права на наетите лица и безпроблемното осъществяване от страна на НОИ на възложените му дейности по администриране на задължителното осигуряване за общо заболяване и майчинство, безработица, трудова злополука и професионално заболяване, инвалидност, старост и смърт, е необходимо прецизиране на предложението с § 1 от законопроекта текст.

Съображенията ни за това са следните: тъй като със законопроекта не се предлага промяна в осигурителния статут на лицата, извършващи краткотрайна сезонна работа,

същите, по силата на чл. 114а, ал. 8 КТ във връзка с чл. 4, ал. 10 от Кодекса за социално осигуряване (КСО), ще продължат да подлежат на задължително осигуряване за инвалидност поради общо заболяване, старост и смърт и за трудова злополука и професионална болест, респективно при настъпването на рисковете, за които са осигурени, да имат право на съответните осигурителни обезпечения.

Предвид императивната норма на чл. 114а, ал. 1 КТ работата по т.нар. еднодневни договори не се признава за трудов стаж, но тъй като се касае за осигурени по смисъла на § 1, ал. 1, т. 3 от ДР на КСО лица, времето на работа по тези договори се зачита за осигурителен стаж по реда, установен в чл. 9, ал. 1, т. 1 КСО. Според цитираната разпоредба, за осигурителен стаж се зачита времето, през което лицата са работили при пълното законоустановено за тях работно време, ако са внесени или дължими осигурителните вноски върху полученото, начисленото и неизплатеното, както и неначисленото възнаграждение, но не по-малко от минималния осигурителен доход по чл. 6, ал. 2, т. 3 КСО за съответната професия; когато лицето е работило при непълно работно време, осигурителният стаж се зачита пропорционално на законоустановеното работно време. В тази връзка, предвид това че с предложената нова редакция на изр. 2 в ал. 4 на чл. 114а КТ на практика се въвежда алтернативност в законоустановената продължителност на работното време – 4 или 8 часа, биха се създали предпоставки за неравнопоставеност на осигурените лица, като при различно участие в осигуряването им се зачитат еднакви права.

В тази връзка, с оглед правилното определяне и зачитане на осигурителния стаж на наетите по чл. 114, ал. 1 КСО, предлагаме да се прецизира предложеният с § 1 от законопроекта текст, като се запази изречение второ и се създаде ново изречение трето със следното съдържание: „Страните по трудовия договор могат да уговорят работа за част от законоустановеното работно време - 4 часа.“.

С § 2 от законопроекта се предлага допълване на чл. 144 от КТ, с което се въвежда ново изключение от забраната за полагане на извънреден труд, конкретно насочено към определени работи, извършвани от служители на МВР, чийто статут е уреден от КТ и Закона за държавния служител (ЗДСл). Създаването на правна възможност за извънреден труд да се зачита извършаването на работа, свързана с провеждането на избори, изготвянето на експертизи и психологично подпомагане при оперативно-издирвателни дейности и овладяване на критични ситуации, както и на друга работа, свързана със сигурността и опазване на обществения ред, цели да обезпечи защита на съответните служители по време на изпълнение на служебните им задължения извън установеното работно време, компенсиране на положението при съответните условия, както и защита правата и интересите на гражданите.

Доколкото липсва на изричен текст в чл. 144 КТ, регламентиращ описаното от вносителите изключение от забраната по чл. 143, ал. 2 КТ за полагане на извънреден труд, засяга трудовите и осигурителните права на служителите на МВР, чийто статут е уреден от КТ и ЗДСл, Националният осигурителен институт принципно подкрепя приемането му.

УПРАВИТЕЛ:

ИВАЙЛО ИВАНОВ